

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 31 stycznia 2023 r.

DIH-3.707.2.2023.AL

DECYZJA DIH-III/5/2023

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2000, ze zm.), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1706), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania wniesionego przez przedsiębiorcę Annę Koper prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą Anna Koper w Kępiu Zaleszańskim od decyzji Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 8 grudnia 2022 r. (nr akt sprawy: DT.8361.88.2022), nakładającej na ww. przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 900 zł (słownie: dziewięćset złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 178, ze zm.) z tytułu niewykonania w miejscu sprzedaży detalicznej obowiązku, o którym mowa art. 4 ust. 1 ww. ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług, tj. braku uwidocznienia cen jednostkowych w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający ich porównanie dla 35 rodzajów produktów (na 111 sprawdzonych), **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach 24 i 28 października 2022 r. inspektorzy reprezentujący Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „Podkarpackim WIIH” lub „organem pierwszej instancji”, działając na podstawie upoważnienia do przeprowadzenia kontroli z 24 października 2022 r. (nr upoważnienia: DT.8361.88.2022), przeprowadzili kontrolę w sklepie spożywczo-przemysłowym [...] w Kępiu Zaleszańskim, należącym do przedsiębiorcy [...], zwanego dalej również „stroną” lub „przedsiębiorcą”.

Kontrolę przedsiębiorcy, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r. poz. 162, ze zm.), dalej jako „Prawo przedsiębiorców”, poprzedzono zawiadomieniem o zamiarze wszczęcia kontroli z 7 października 2022 r. nr DT.8360.1.59.2022, wraz z zakresem przedmiotowym kontroli. Powyższe zawiadomienie doręczono przedsiębiorcy 11 października 2022 r.

W toku kontroli sprawdzono prawidłowość uwidaczniania informacji o cenach oferowanych towarów, na podstawie ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 178), zwanej dalej „ustawą o informowaniu o cenach” oraz rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy, tj. rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz.U. z 2015 r. poz. 2121), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”.

Sprawdzeniem objęto 111 wyrywkowo wybranych produktów znajdujących się w ofercie handlowej, tj.: 11 towarów będących przedmiotem zakupu kontrolnego (według paragonu fiskalnego nr 456752) oraz 100 towarów znajdujących się w ofercie handlowej (ujętych na paragonie fiskalnym nr 93994), stwierdzając nieprawidłowości dotyczące braku podania cen jednostkowych dla 35 rodzajów produktów, z uwagi na ich nieprawidłowe wyliczenie dla środków spożywczych w stanie stałym znajdujących się w środku płynnym, tj.:

- 1) Słoneczny Ogród Groszek konserwowy, masa netto: 400 g, masa netto po odsączeniu zalewy: 240 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 7,00 cena za litr/kg, winno być 11,67 zł/kg,
- 2) Dawtona Groszek zielony, masa netto: 400 g, masa netto po odsączeniu: 240 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 7,23 cena za litr/kg, winno być 12,04 zł/kg,
- 3) Jamar Groszek zielony, masa netto: 400 g, masa netto po odsączeniu zalewy: 240 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 6,50 cena za litr/kg, winno być 10,83 zł/kg,
- 4) Pudliszki Groszek konserwowy, masa netto: 400 g, masa netto po odsączeniu: 240 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 8,50 cena za litr/kg, winno być 14,17 zł/kg,
- 5) Bonduelle Kukurydza złocista, masa netto: 170 g, masa netto po odsączeniu: 140 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 20,53 cena za litr/kg, winno być 24,93 zł/kg,
- 6) Bonduelle Kukurydza złocista z groszkiem, masa netto: 170 g, masa netto po odsączeniu: 140 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 22,94 cena za litr/kg, winno być 27,86 zł/kg,
- 7) Bonduelle Kukurydza złocista, masa netto: 340 g, masa netto po odsączeniu: 285 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 19,12 cena za litr/kg, winno być 22,81 zł/kg,
- 8) Groszek Kukurydza konserwowa, masa netto: 400 g, masa netto po odsączeniu: 220 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 8,23 cena za litr/kg, winno być 14,95 zł/kg,
- 9) Słoneczny ogród Kukurydza konserwowa, masa netto: 400 g, masa netto po odsączeniu: 220 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 8,00 cena za litr/kg, winno być 14,55 zł/kg,
- 10) Dawtona Kukurydza słodka, masa netto: 400 g, masa netto po odsączeniu zalewy: 220 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 8,00 cena za litr/kg, winno być 14,55 zł/kg,
- 11) Dawtona Fasola biała, masa netto: 400 g, masa netto po odsączeniu: 240 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 12,25 cena za litr/kg, winno być 20,42 zł/kg,
- 12) Pudliszki Biała fasola, masa netto: 400 g, masa netto po odsączeniu: 220 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 13,00 cena za litr/kg, winno być 23,64 zł/kg,
- 13) Dawtona Fasola czerwona, masa netto: 400 g, masa netto po odsączeniu: 240 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 9,98 cena za litr/kg, winno być 16,63 zł/kg,
- 14) Groszek Fasola czerwona, masa netto: 400 g, masa netto po odsączeniu zalewy: 200 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 8,23 cena za litr/kg, winno być 16,45 zł/kg,
- 15) Hutesa Oliwki zielone, masa netto: 180 g, masa netto po odsączeniu: 70 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 10,56 cena za litr/kg, winno być 27,14 zł/kg,

- 16) Hutesa Oliwki czarne, masa netto: 140 g, masa netto po odsączeniu: 60 g
- uwidoczniona cena jednostkowa: 21,36 cena za litr/kg, winno być 49,83 zł/kg,
- 17) Hutesa Oliwki zielone, masa netto: 140 g, masa netto po odsączeniu: 60 g
- uwidoczniona cena jednostkowa: 25,71 cena za litr/kg, winno być 60,00 zł/kg,
- 18) Vortumnus Pomidory suszone w oleju, masa netto: 220 g, masa netto po odsączeniu:
120 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 45,41 cena za litr/kg, winno być
83,25 zł/kg,
- 19) Smak Cebulka marynowana, masa netto: 290 g, masa netto po odsączeniu: 170 g
- uwidoczniona cena jednostkowa: 14,31 cena za litr/kg, winno być 24,41 zł/kg,
- 20) Słoneczny Ogród Sałatka Szwedzka, masa netto: 850 g, masa netto po odcieku: 450 g
- uwidoczniona cena jednostkowa: 4,35 cena za litr/kg, winno być 8,22 zł/kg,
- 21) Orzech Królewska sałatka warzywna, masa netto: 670 g, masa netto po odsączeniu:
370 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 6,27 cena za litr/kg, winno być 11,35 zł/kg,
- 22) Global Seler o smaku łagodnym, masa netto: 285 g, masa netto po odsączeniu: 150 g
- uwidoczniona cena jednostkowa: 9,47 cena za litr/kg, winno być 18,00 zł/kg,
- 23) Orzech Sałatka seler, masa netto: 270 g, masa netto po odsączeniu: 170 g
- uwidoczniona cena jednostkowa: 10,00 cena za litr/kg, winno być 15,88 zł/kg,
- 24) Rolnik Seler wyborny, masa netto: 340 g, masa netto po odsączeniu: 180 g
- uwidoczniona cena jednostkowa: 10,29 cena za litr/kg, winno być 19,44 zł/kg,
- 25) Urbanek Pieczarki marynowane, masa netto: 290 g, masa netto po odcieku: 180 g
- uwidoczniona cena jednostkowa: 18,28 cena za litr/kg, winno być 29,44 zł/kg,
- 26) Słoneczny Ogród Pieczarki marynowane całe, masa netto: 280 g, masa netto po
odcieku zalewy: 165 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 17,50 cena za litr/kg,
winno być 29,70 zł/kg,
- 27) Bonduelle Pieczarki marynowane, masa netto: 750 g, masa netto po odsączeniu
zalewy: 450 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 13,50 cena za litr/kg, winno być
24,00 zł/kg,
- 28) Global Sałatka ukraińska, masa netto: 840 g, masa netto po odsączeniu: 460 g
- uwidoczniona cena jednostkowa: 6,07 cena za litr/kg, winno być 11,09 zł/kg,
- 29) Global Sałatka grecka, masa netto: 840 g, masa netto po odsączeniu: 460 g
- uwidoczniona cena jednostkowa: 6,07 cena za litr/kg, winno być 11,09 zł/kg,
- 30) Rolnik ogórki kwaszone, masa netto: 850 g, masa netto po odsączeniu zalewy: 450 g
- uwidoczniona cena jednostkowa: 9,33 cena za litr/kg, winno być 18,67 zł/kg,
- 31) Słoneczny Ogród Sałatka piknikowa, masa netto: 500 g, masa netto po odsączeniu:
225 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 5,80 cena za litr/kg, winno być 12,89 zł/kg,
- 32) Groszek Papryka konserwowa, masa netto: 600 g, masa netto po odsączeniu: 280 g
- uwidoczniona cena jednostkowa: 9,98 cena za litr/kg, winno być 23,18 zł/kg,
- 33) Słoneczny Ogród Pomidory całe bez skórki, masa netto: 400 g, masa netto po
odsączeniu: 240 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 6,75 cena za litr/kg, winno być
11,25 zł/kg,
- 34) Pudliszki Pomidory krojone bez skórki, masa netto: 400 g, masa netto po odsączeniu:
260 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 12,25 cena za litr/kg, winno być
18,85 zł/kg,
- 35) Łowicz Pomidory krojone bez skórki, masa netto: 400 g, masa netto po odsączeniu
zalewy: 240 g - uwidoczniona cena jednostkowa: 11,00 cena za litr/kg, winno być
18,33 zł/kg.

Powyższe stanowiło naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 ust. 2 i § 6 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Kontrolowany przedsiębiorca dobrowolnie i niezwłocznie podjął w trakcie kontroli działania naprawcze, mające na celu uwidocznienie cen jednostkowych zgodnie z wymaganiami.

Z oświadczenia przedsiębiorcy z 24 października 2022 r. wynika, że kwalifikuje się on do grupy [...] w rozumieniu art. 7 ust. 1 Prawa przedsiębiorców.

Powyższe ustalenia udokumentowano w protokole kontroli z 28 października 2022 r. (nr akt kontroli: DT.8361.88.2022) oraz dołączonej do niego dokumentacji. Do protokołu kontroli strona nie zgłosiła uwag w przewidzianym ustawowo terminie.

Pismem z 10 listopada 2022 r., na podstawie art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2022 r. poz. 2000, ze zm.), zwanej dalej „kpa”, Podkarpacki WIIH zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu w oparciu o art. 61 § 1 kpa postępowania w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami. W tym samym piśmie pouczono stronę o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania oraz wezwano ją do przekazania informacji o wielkości jej obrotów i przychodu za rok 2021. Zawiadomienie to doręczono stronie 16 listopada 2022 r.

Strona skorzystała z przysługujących jej uprawnień i w piśmie z 17 listopada 2022 r. zajęła stanowisko w sprawie. Do pisma dołączyła bilans firmy za 2021 r., zawierający informację o jej przychodzie.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, Podkarpacki WIIH w drodze decyzji z 8 grudnia 2022 r. (nr akt sprawy: DT.8361.88.2022) nałożył na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 900 zł (słownie: dziewięćset złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach z tytułu niewykonania w miejscu sprzedaży detalicznej obowiązku, o którym mowa art. 4 ust. 1 tej ustawy, tj. braku uwidocznienia cen jednostkowych w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający ich porównanie dla 35 rodzajów produktów (na 111 sprawdzonych). W treści decyzji organ pierwszej instancji odniósł się do stanowiska strony z 17 listopada 2022 r. Powyższa decyzja została doręczona stronie 12 grudnia 2022 r.

3 stycznia 2023 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej również „Prezesem UOKiK” lub „organem drugiej instancji”, otrzymał za pośrednictwem Podkarpackiego WIIH, złożone przez przedsiębiorcę, odwołanie z 21 grudnia 2022 r. (nadane tego samego dnia w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego) od ww. decyzji.

W odwołaniu strona zaskarżyła wydaną decyzję, wnosząc o umorzenie nałożonej na nią kary pieniężnej jako zbyt wysokiej. Uzasadniając złożone odwołanie podniosła, że została ukarana za nieprawidłowe uwidocznienie cen jednostkowych w sposób jednorazowy, oraz że zarzucono jej brak podania cen jednostkowych dla 35 rodzajów produktów z uwagi na nieprawidłowo wyliczone ceny jednostkowe dla środków spożywczych w stanie stałym znajdujących się w środku płynnym. Strona nie zgodziła się z treścią zaskarżonej decyzji, z której wynika, że sprawdzeniem objęto 111 wyrywkowo wybranych z oferty sklepu produktów i w związku z tym nieprawidłowości stwierdzone przy 35 rodzajach produktów

(ze 111 sprawdzonych) stanowiły ponad 31%. Jej zdaniem, w toku kontroli inspektorzy dokonali sprawdzenia produktów na wszystkich 35 regałach znajdujących się w sklepie, a skupili się na jednym małym (1 x 1,5 m), na którym stało wyłożonych 35 rodzajów produktów z nieprawidłowo wyliczonymi cenami i były to wszystkie tego typu produkty z błędnie podaną ceną. W jej ocenie, przy wymierzaniu kary pieniężnej organ pierwszej instancji powinien być obiektywny i porównać te 35 rodzajów produktów do wszystkich, jakie znajdowały się na pozostałych regałach, tj. do 3421 (stan remanentowy), co stanowiło ok. 1% nieprawidłowości. Strona zakwestionowała również sposób doboru produktów do kontroli. Jej zdaniem, kontrola byłaby obiektywna, gdyby z 35 regałów, na których znajdowały się produkty, wybrano wrywkowo np. po 4 produkty, co dałoby 140 sprawdzonych produktów i wówczas 4 produkty z odcięciem stanowiłyby ok. 1% błędnie wyliczonych przeliczników na cenówkach. W świetle powyższego uznała, że w omawianym przypadku nie można mówić o 31% nieprawidłowości, a jedynie o ok. 1%, wskazujących na popełnienie błędu systemowego na jednej grupie towarów, co oznacza, iż waga naruszenia prawa jest znikoma. Podkreśliła, że stwierdzone nieprawidłowości zostały natychmiast usunięte oraz strona zobowiązała się ich nie popełniać w przyszłości.

Pismem z 13 stycznia 2023 r. nr DIH-3.707.2.2023.AŁ, Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do czynnego udziału w każdym stadium postępowania, w tym do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Zawiadomienie to doręczono stronie 19 stycznia 2023 r. Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony postępowania jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1706), dalej jako „ustawa o Inspekcji Handlowej”, w postępowaniu administracyjnym w sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji Handlowej organem właściwym jest wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej. Organem wyższego stopnia jest Prezes UOKiK.

Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Prezes UOKiK zwraca uwagę, że 1 stycznia 2023 r. weszła w życie ustawa z dnia 1 grudnia 2022 r. o zmianie ustawy o prawach konsumenta oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 2581), dalej jako: „ustawa o zmianie ustawy o prawach konsumenta”, wprowadzająca m. in. zmiany do ustawy o informowaniu o cenach. Zgodnie z art. 10 ustawy o zmianie ustawy o prawach konsumenta, do postępowań w sprawie nałożenia kar, o których mowa w art. 6 ustawy zmienianej w art. 6, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe. Tym samym do niniejszego postępowania stosuje się dotychczasowe przepisy ustawy o informowaniu o cenach.

W myśl art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Jak wynika z definicji zawartych w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 tej ustawy, przez cenę należy rozumieć wartość wyrażoną w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę (inaczej cenę sprzedaży), zaś przez cenę jednostkową towaru (usługi) - cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru (usługi), którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach.

W świetle § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. W myśl § 3 ust. 2 tego rozporządzenia, cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Cena jednostkowa, jak wynika z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według masy;
- 3) metr - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według długości;
- 4) metr kwadratowy - dla towaru przeznaczonego do sprzedaży według powierzchni;
- 5) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

W świetle § 6 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa pakowanego środka spożywczego w stanie stałym znajdującego się w środku płynnym dotyczy masy netto środka spożywczego po odsączeniu, oznaczonej na opakowaniu jednostkowym, jeżeli płyn ten lub mieszanka płynów stanowi jedynie dodatek do podstawowego składu tego środka spożywczego. W przypadku gdy pakowany środek spożywczy był glazurowany, cena jednostkowa jest podawana w odniesieniu do masy netto z wyłączeniem glazury. Stosownie do § 2 pkt 6 tego rozporządzenia, przez masę netto po odsączeniu - należy rozumieć masę środka spożywczego w stanie stałym umieszczonego w środku płynnym.

Obowiązek uwidaczniania ceny jednostkowej ma charakter bezwzględnie obowiązujący za wyjątkiem wyłączenia w zakresie produktów wymienionych w § 7 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 tej ustawy, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20 000 zł. Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

Przepisy ustawy o informowaniu o cenach nie regulują kwestii odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej lub udzielenia pouczenia, w związku z czym stosownie do art. 189a § 2 kpa, zastosowanie mają w tym zakresie przepisy art. 189f kpa.

Zgodnie z art. 189f § 1 pkt 1 i 2 kpa, organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli: waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej lub została ona prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

W niniejszej sprawie, na podstawie ustaleń kontroli przeprowadzonej w sklepie spożywczo-przemysłowym [...], należącym do strony, inspektorzy reprezentujący Podkarpackiego WIIH stwierdzili, że przy 35 rodzajach produktów (na 111 sprawdzonych) nie uwidoczniono cen jednostkowych w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający ich porównanie, z uwagi na ich nieprawidłowe wyliczenie dla środków spożywczych w stanie stałym znajdujących się w środku płynnym, co stanowiło naruszenie przepisów art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach oraz § 3 ust. 2 i § 6 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Jak wynika z art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, z tytułu niewykonania obowiązków wynikających z art. 4 tej ustawy, wymierza w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Podkarpacki WIIH w drodze decyzji z 8 grudnia 2022 r., nałożył karę pieniężną w wysokości 900 zł na ww. przedsiębiorcę, to jest na podmiot, który dopuścił się powyższego naruszenia.

Odwołując się od wydanej decyzji, strona wniosła o umorzenie nałożonej na nią kary pieniężnej jako zbyt wysokiej. Strona nie zgodziła się z treścią zaskarżonej decyzji, z której wynika, że sprawdzeniem objęto 111 wyrywkowo wybranych z oferty sklepu produktów i w związku z tym nieprawidłowości stwierdzone przy 35 rodzajach produktów (ze 111 sprawdzonych) stanowiły ponad 31%. Jej zdaniem, w toku kontroli inspektorzy dokonali sprawdzenia produktów na wszystkich 35 regałach znajdujących się w sklepie, a skupili się na jednym małym (1 x 1,5 m), na którym stało wyłożonych 35 rodzajów produktów z nieprawidłowo wyliczonymi cenami i były to wszystkie tego typu produkty z błędnie podaną ceną. W jej ocenie, przy wymierzaniu kary pieniężnej organ pierwszej instancji powinien być obiektywny i porównać te 35 rodzajów produktów do wszystkich, jakie znajdowały się na pozostałych regałach, tj. do 3421 (stan remanentowy), co stanowiło ok. 1% nieprawidłowości. Strona zakwestionowała również sposób doboru produktów do kontroli. Jej zdaniem, kontrola byłaby obiektywna, gdyby z 35 regałów, na których znajdowały się produkty, wybrano wyrywkowo np. po 4 produkty, co dałoby 140 sprawdzonych produktów i wówczas 4 produkty z odcięciem stanowiłyby ok. 1% błędnie wyliczonych przeliczników na cenówkach. W świetle powyższego uznała, że w omawianym przypadku nie można mówić o 31% nieprawidłowości, a jedynie o ok. 1%, wskazujących na popełnienie błędu systemowego na jednej grupie towarów, co oznacza, iż waga naruszenia prawa jest znikoma. Podkreśliła, że stwierdzone nieprawidłowości zostały natychmiast usunięte oraz strona zobowiązała się ich nie popełniać w przyszłości.

Odnosząc się do powyższych argumentów strony, należy wskazać, że przepisy art. 6 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, na podstawie których wydano zaskarżoną decyzję, stanowią, że jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 4 tej ustawy, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej ma obowiązek nałożyć na niego karę pieniężną, zaś przy ustalaniu wysokości tej kary ma obowiązek uwzględnić stopień naruszenia obowiązków, dotychczasową działalność przedsiębiorcy oraz wielkość jego obrotów i przychodu. Należy podkreślić, że stan faktyczny został ustalony w niniejszej sprawie na podstawie spójnego materiału dowodowego, w szczególności protokołu kontroli. Zgodnie z art. 76 § 1 Kpa, dokumenty urzędowe sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy państwowe w ich zakresie działania stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo stwierdzone. Protokół kontroli jako dokument urzędowy korzysta więc ze szczególnej mocy dowodowej. Jego istota wyraża się w tym, że odzwierciedla i potwierdza on istniejący w momencie kontroli stan faktyczny. Strona nie odmówiła podpisania protokołu kontroli, ani nie zgłosiła do niego uwag w przewidzianym ustawowo terminie.

Z protokołu kontroli wynika jednoznacznie, że kontrolą objęto 111 wrywkowo wybranych produktów znajdujących się w ofercie handlowej, tj.: 11 towarów będących przedmiotem zakupu kontrolnego oraz 100 towarów, zaś nieprawidłowości stwierdzono w przypadku 35 rodzajów produktów będących środkami spożywczymi w stanie stałym znajdującymi się w środku płynnym, z uwagi na nieprawidłowe wyliczenie cen jednostkowych (tj. podanie ich jako ceny netto produktu wraz z odciekiem, a nie po odcieku, powodując ich zaniżenie). Jak wynika z paragonów fiskalnych, stanowiących załączniki do protokołu kontroli, kontrolą objęto również inne asortymenty. Trudno zatem zgodzić się z twierdzeniem strony zawartym m.in. w odwołaniu, że w toku kontroli inspektorzy skupili się na jednym małym regale z jednym rodzajem produktów, a nie na wszystkich 35. Odnosząc się zaś do zarzutu strony dotyczącego niewłaściwego sposobu doboru produktów do kontroli, należy zwrócić uwagę, że żadne przepisy prawa nie normują procedury typowania produktów do kontroli w zakresie uwidaczniania cen i cen jednostkowych. To inspektorzy w trakcie kontroli dokonują wyboru produktów w sposób losowy. W toku kontroli nie ma możliwości sprawdzić wszystkich produktów znajdujące się w ofercie handlowej danej placówki, a jedynie ich część. W omawianym przypadku było to 111 rodzajów produktów i tylko do tej części można było odnieść stwierdzone nieprawidłowości dotyczące 35 rodzajów produktów, przy czym w sytuacji, gdyby badano prawidłowość wyliczenia uwidocznionych cen jednostkowych w stosunku do zakodowanych w kasie fiskalnej w ramach danego asortymentu, wówczas stwierdzone nieprawidłowości można byłoby odnieść dodatkowo do tego asortymentu. Tym samym, nieuprawniona jest propozycja strony, żeby wyniki kontroli dotyczące błędnego wyliczenia cen jednostkowych dla 35 rodzajów produktów odnieść do całkowitej liczby produktów oferowanych w kontrolowanej placówce, tj. do 342.

Wobec powyższego, należy stwierdzić, że organ pierwszej instancji dokonał prawidłowego wyliczenia procentowego zakresu naruszenia prawa, odnosząc go do ilości skontrolowanych towarów, tj. 111 wrywkowo wybranych produktów znajdujących się w ofercie handlowej, co spowodowało, iż naruszeniem było dotknięte ponad 31% skontrolowanych towarów.

Biorąc pod uwagę, że strona zakwestionowała wysokość wymierzonej jej kary pieniężnej, uznając ją za zbyt wysoką, Prezes UOKiK dokonał ponownej analizy ustaleń w tym zakresie

i na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego uznał, że organ pierwszej instancji prawidłowo ocenił poszczególne przestanki, mające wpływ na wymiar tej kary.

Miarkując stopień naruszenia obowiązków, organ pierwszej instancji zasadnie wziął pod uwagę, że stwierdzone nieprawidłowości, polegające na braku uwidocznienia w miejscu sprzedaży detalicznej cen jednostkowych w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiające ich porównanie, z uwagi na ich nieprawidłowe wyliczenie dla środków spożywczych w stanie stałym znajdujących się w środku płynnym, dotyczyły 35 rodzajów produktów (na 111 sprawdzonych), znajdujących się w ofercie handlowej, co naruszało interesy konsumentów w zakresie ich prawa do rzetelnej informacji.

Należy zwrócić uwagę, że funkcją ceny jednostkowej jest umożliwienie konsumentom porównanie cen produktów w sposób optymalny na podstawie prostych kalkulacji, bez konieczności przeprowadzania skomplikowanych działań matematycznych. Stąd też, oprócz ceny za produkt na wywieszce cenowej, w miejscu sprzedaży detalicznej musi się również na niej znaleźć cena jednostkowa, a więc przeliczenie na odpowiednią jednostkę miary (kilogram), co w przypadku środka spożywczego w stanie stałym znajdującego się w środku płynnym dotyczy masy netto środka spożywczego po odsączeniu. Konieczność informowania o cenie jednostkowej to przede wszystkim zabezpieczenie interesów konsumentów, którzy mogą nie tylko porównać ceny takich samych lub podobnych produktów w danym sklepie, ale także mogą faktycznie przekonać się, czy podana cena jednostkowa (za kilogram) jest niska czy wysoka i podjąć decyzję o zakupie w innym sklepie. Brak rzetelnej informacji w tym zakresie uniemożliwia konsumentom porównanie cen oferowanych produktów, a tym samym dokonanie świadomego, najkorzystniejszego pod względem ekonomicznym wyboru.

Przy ocenie powyższej przestanki uwzględniono również, że strona podjęła dobrowolne działania naprawcze, które miały miejsce w trakcie i na skutek kontroli, zaś sam fakt stwierdzenia nieprawidłowości w pierwszym dniu kontroli jest kwestią bezsporną.

Powyższe przemawia za tym, iż organ pierwszej instancji mógł przypisać stronie wyższy niż znikomy stopień naruszenia obowiązków.

Oceniając dotychczasową działalność przedsiębiorcy, organ pierwszej instancji prawidłowo wziął pod uwagę, że strona funkcjonuje na rynku od 1 maja 1997 r. (według informacji zawartych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej) i do tej pory nie stwierdzono wobec niej naruszenia przepisów w zakresie uwidaczniania cen.

Przy ocenie wielkości obrotów i przychodu strony, prawidłowo uwzględniono, że strona przekazała żądane informacje w tym zakresie w postaci bilansu firmy za rok 2021.

Zdaniem Prezesa UOKiK, opisane powyżej przestanki, jakimi należało kierować się przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, stanowiły podstawę do wymierzenia stronie kary pieniężnej w wysokości 900 zł, jaka została ustalona przez Podkarpackiego WIIH. Bez wątplenia, wysokość kary pieniężnej ustalona na tym poziomie, przy maksymalnej wysokości 20 000 zł, jest kwotą optymalną i adekwatną do wagi naruszenia prawa. Stanowi ona 4,5% górnego wymiaru kary. Wymiar kary uwzględnia przede wszystkim fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni należytej informacji o cenach jednostkowych dla 35 ze 111 wrywkowo wybranych produktów oferowanych do sprzedaży (ponad 31% skontrolowanych towarów).

Podkreślić należy, że kara pieniężna określona w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach stanowi sankcję administracyjną, zaś jej celem jest ochrona konsumenta oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorcami. Informacje o cenach służą właściwemu poinformowaniu nabywcy o tym za jaki towar i w jakiej ilości ma zapłacić daną należność, a także stwarzają identyczne warunki dla podmiotów funkcjonujących na rynku. Dlatego rzetelna informacja o cenie i cenie jednostkowej oraz możliwość porównania cen wielu produktów ma istotne znaczenie z punktu widzenia interesów konsumenta.

Jednocześnie Prezes UOKiK wskazuje, że kara pieniężna powinna odpowiadać wymaganiom określonym w art. 8 dyrektywy 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom, który stanowi, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstraszająca (por. wyroki Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 23 maja 2012 r., sygn. akt II GSK 684/11 oraz z dnia 19 grudnia 2012 r., sygn. akt II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Kara nałożona na podmiot musi spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być dla niego ostrzeżeniem, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, czyli właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były wyłącznie towary opatrzone odpowiednimi informacjami o cenie i cenie jednostkowej, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa. Wszystkie te cele winny być łącznie uwzględniane, co też miało miejsce w niniejszej sprawie.

W opinii Prezesa UOKiK, wymierzona stronie kara pieniężna w wysokości 900 zł jest kwotą optymalną i wystarczającą do spełnienia jej celów. Tym samym, takiej kary nie można uznać za zbyt wysoką, jak podniosła strona w odwołaniu.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, podobnie jak organ pierwszej instancji, Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strona niezwłocznie usunęła stwierdzone nieprawidłowości oraz zobowiązała się ich nie popełniać w przyszłości. Jednakże co istotne, w trakcie kontroli ustalono, iż konsumenci byli pozbawieni należytej informacji o cenach jednostkowych dla 35 ze 111 wrywkowo wybranych produktów znajdujących się w ofercie handlowej (ponad 31% skontrolowanych towarów), stąd też wagi naruszenia prawa nie można było uznać za znikomą.

Nawet gdyby uznać za spełnioną przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszania prawa, to należy wskazać, że obie przesłanki muszą jednak być spełnione łącznie.

Ponadto nie została spełniona przesłanka z art. 189f § 1 pkt 2 kpa, gdyż za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę nie została uprzednio nałożona kara pieniężna przez inny uprawniony organ administracji publicznej, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, lub prawomocnie

skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe i uprzednia kara spełniałaby cele, dla których nałożona została niniejsza kara pieniężna.

Brak jest również podstaw do zastosowania art. 189f § 2 i 3 kpa, tj. fakultatywnego odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i porzestania na pouczeniu, gdyż nie można na podstawie całokształtu zaistniałych na gruncie niniejszej sprawy okoliczności uznać, że cele, dla których nałożona została powyższa kara pieniężna, zostały spełnione w momencie usunięcia przez stronę naruszenia prawa.

Podsumowując powyższe, należy stwierdzić, że w przedstawionym stanie faktycznym, wymierzenie stronie kary pieniężnej, o której mowa w art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jak również ustalenie jej wysokości, było prawidłowe i zgodne z prawem.

Wobec powyższego, zawarty w odwołaniu wniosek strony o umorzenie nałożonej na nią kary pieniężnej jako zbyt wysokiej, należy uznać za niezasadny, zarówno w świetle ustaleń kontroli, jak i obowiązujących przepisów prawa w zakresie wymierzania kary pieniężnej na gruncie ustawy o informowaniu o cenach. Stąd też, postępowanie Podkarpackiego WIIH w tym zakresie należy uznać za prawidłowe, a zaskarżoną decyzję utrzymać w mocy.

Prezes UOKiK, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Rzeszowie w terminie 7 dni od dnia, w którym przedmiotowa decyzja stanie się ostateczna, tj. od dnia otrzymania niniejszej decyzji.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa UOKiK, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.
2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10 000 zł - 4% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10 000 zł do 50 000 zł - 3% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50 000 zł do 100 000 zł - 2% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1 500 zł;
 - 4) ponad 100 000 zł - 1% wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2 000 zł i nie więcej niż 100 000 zł.

3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji Prezesa UOKiK skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2021 r. poz. 1540 z późn. zm.).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2022 r. poz. 329, ze zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. z 2021 r. poz. 535); art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 178).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Joanna Jankowska-Kuć
Dyrektor
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymują:
[...]